

Vergaderjaar 2017–2018

30 175

Luchtkwaliteit

Nr. 289

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 5 april 2018

Hierbij informeer ik u graag over twee maatregelen die ik op basis van het regeerakkoord nader aan het uitwerken ben en waarvoor ik aanpassingen aan de wetgeving voorbereid. Deze onderwerpen hangen samen met mijn inzet op schone mobiliteit. Het gaat om de harmonisering van milieuzones en differentiatie van parkeertarieven. Hierover is in het Regeerakkoord opgenomen: *«Door het instellen van een milieuzone en het hanteren van lagere parkeertarieven voor emissieloze auto's hebben gemeenten instrumenten om de luchtkwaliteit in binnensteden te verbeteren. Wel zal (net als in Duitsland) één systeem met eenduidige categorieën en borden voor milieuzones worden ingevoerd zodat automobilisten in elke gemeente de regels snappen.»*

Kader

Gezonde lucht is van levensbelang. Daarom werk ik nauw samen met decentrale overheden in het kader van het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit, waarin een belangrijke stap wordt gezet naar het versneld oplossen van de knelpunten. Daarnaast zetten we met het Nationaal Actieplan Luchtkwaliteit in op het permanent schoner maken van onze lucht. Ik informeer u later dit jaar over de aanpak van het Nationaal Actieplan Luchtkwaliteit en mijn reactie op het advies van de Gezondheidsraad «Gezondheidswinst door schonere lucht».

Het kabinet heeft in het Regeerakkoord aangekondigd de uitstoot van broeikasgassen met 49% te beperken in 2030. In de brief van 23 januari 2018¹ heeft Minister Wiebes, mede namens mij en andere betrokken bewindspersonen, de algemene kaders voor het Klimaatakkoord neergezet en een voorstel voor een aanpak gedaan. Voor de mobiliteitssector wordt ervan uit gegaan dat de CO₂-uitstoot in dat jaar niet meer

¹ Kamerstuk 32 813, nr. 163

dan 25 Mton bedraagt. De voorstellen om dit in te vullen worden in het kader van het Klimaatakkoord uitgewerkt aan de mobiliteitstafel.

Harmonisering milieuzones

De transitie naar schone mobiliteit vraagt tijd. Ik vind het belangrijk dat gemeenten in de tussentijd de ruimte hebben om lokaal maatwerk te leveren om de luchtkwaliteit te verbeteren en dat tegelijkertijd de duidelijkheid voor de automobilist verbetert door harmonisering van het stelsel van milieuzones.

Ik nodig de nieuwe gemeentebestuurders en de VNG uit om met mij om tafel te gaan over de harmonisering van milieuzones. Voor de zomer wil ik hierover tot concrete afspraken komen. Ik wil hierbij gebruik maken van de kennis en ervaringen van onze buurlanden en besteed specifiek aandacht aan handhaving (in verband met buitenlandse voertuigen) en wil komen tot afspraken over hoe om te gaan met specifieke gevallen, zoals oldtimers, campers en invalidervoertuigen. Daarbij moet ik rekening houden met de bestaande situatie in de verschillende gemeenten.

Personenauto's

Op dit moment hebben Rotterdam en Utrecht een identieke milieuzone voor personenauto's ingesteld, waarbij dieselpersonenauto's van ruim 17 jaar en ouder de zone niet in mogen². In de gemeenten Arnhem en Maastricht worden voorbereidingen getroffen om een milieuzone voor dieselpersonenauto's in te voeren, waarbij dieselpersonenauto's van ongeveer 12 jaar en ouder de zone niet in mogen. Het blijft de bevoegdheid van de gemeente om te bepalen of en waar een milieuzone wordt ingevoerd en in hoeverre deze proportioneel is als maatregel om luchtkwaliteit te verbeteren. In lijn met het Regeerakkoord kom ik in overleg met VNG en gemeenten met één systeem met eenduidige categorieën, waarmee gestuurd kan worden op fijnstof en NO_x.

Bestelauto's

Op dit moment hebben Amsterdam, Rotterdam en Utrecht een vrijwel identieke milieuzone voor bestelauto's ingesteld, waarbij dieselbestelauto's van ruim 17 tot 18 jaar en ouder de zone niet in mogen. In het gesprek met de betrokken gemeenten ga ik verkennen of deze verschillen weggenomen kunnen worden en of wellicht zelfs kan worden aangesloten bij de systematiek voor personenauto's, om het systeem verder te vereenvoudigen.

Vrachtauto's

Op dit moment hebben 13 gemeenten een identieke milieuzone voor vrachtauto's in stedelijk gebied ingesteld, waarbij vrachtwagens van Euro III en ouder de zone niet in mogen^{3, 4}. Hiervoor geldt een geharmoniseerd toegangsregime dat is vastgelegd in artikel 86d van het Reglement Verkeersregels en Verkeerstekens 1990 (RVV). In een convenant zijn afspraken gemaakt over dit identieke toegangsregime alsmede over een

² In aanvulling daarop wil Rotterdam ook benzineauto's van bijna 26 jaar en ouder de toegang tot de milieuzone ontzeggen. Dit is nog onder de rechter en hierover wordt op 24 april de uitspraak in de bodemprocedure verwacht.

³ Ondertekenaars van het convenant stimuleren schone vrachtauto's en milieuzonering: 's-Hertogenbosch, Amsterdam, Breda, Delft, Den Haag, Eindhoven, Leiden, Maastricht, Rotterdam, Tilburg, Utrecht, Rijswijk en Arnhem.

⁴ Op de Maasvlakte geldt een strenger toegangsregime voor vrachtwagens. Deze zone valt niet onder het convenant milieuzone voor vrachtverkeer.

identiek ontheffingsysteem voor wat betreft speciale categorieën vrachtauto's. Uit gesprekken met gemeenten en transport- en verladersorganisaties blijkt dat er draagvlak bestaat om deze aanpak naar de toekomst voort te zetten. Gemeenten en bedrijfsleven pleiten voor aanscherping van de milieuzone voor vrachtwagens naar Euro VI in 2022, als tussenstap op weg naar Zero Emissie Stadslogistiek voor zowel vracht- als bestelauto's in 2025. Ik steun deze richting en ben hierover met hen in gesprek.

Differentiatie parkeertarieven

Het vaststellen van de hoogte van parkeertarieven is en blijft de bevoegdheid van gemeenten. Met betrekking tot personenauto's staat in het Regeerakkoord: «*door het hanteren van lagere parkeertarieven voor emissieloze auto's hebben gemeenten een instrument om de luchtkwaliteit in steden te verbeteren*». Mede namens de Minister van BZK bereid ik een wijziging van artikel 225, achtste lid, van de Gemeentewet voor, zodat gemeenten de bevoegdheid krijgen om voor emissieloze voertuigen lagere parkeertarieven te heffen ten opzichte van overige voertuigen. Gemeenten krijgen hiermee een instrument in handen om invulling te geven aan hun ambities voor schone lucht en klimaat.

De komende periode ga ik mede namens de Minister van BZK met de VNG, gemeenten en andere stakeholders aan de slag om het voorstel verder uit te werken. De planning is erop gericht dat rond de zomer het voorstel wordt gepubliceerd voor consultatie. Indiening bij uw Kamer vindt naar verwachting in het voorjaar van 2019 plaats, nadat ook het advies van de Raad van State is ontvangen.

Bij mijn uitnodiging aan de VNG en de veertig grootste gemeenten voeg ik een afschrift van deze brief, omdat ik graag gezamenlijk wil optrekken.

De Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat,
S. van Veldhoven-van der Meer